

*Тема. Роман-хроніка «Марія» -
перший в українській
літературі художній твір про
насильницьку колективізацію,
Голодомор 1932-1933 років.*

*Епіграф: « Найстрашніша смерть — це
смерть від голоду. Не дай Бог навіть
ворогові вмирати такою смертю...»*

Улас Самчук

«Що це? Метод? Напрямок? Так чи інакше, – цілком окреслена естетична система, утвердження торжества життя в його найрізноманітніших проявах, навіть тоді, коли воно конвульсивно вибивається з небуття чи зависає над прірвою... Роман-спалах «Марія» – найбільший сенсаційний з усіх творів У. Самчука».

С. Пінчук

План

1. Голодомор 1932-1933 рр. – геноцид українського народу.
2. Історія написання, особливості назви роману, жанр твору.
3. Сюжет, композиція, тема, ідея, проблематика роману.
4. Портретні характеристики персонажів крізь призму проблематики твору.
5. Елементи народознавства у романі.

Актуалізація знань (Життя і творчість У. Самчука) <https://learningapps.org/watch?v=psperd9w324>

Колективізація

<https://www.youtube.com/watch?v=uO9Px6EU9hI>

Голодомор

<https://www.youtube.com/watch?v=ks1ZZS3ZgD4>

Колективізація - створення великих колективних господарств на основі селянських дворів.

Голодомор - геноцид української нації, скоєний керівництвом Радянського Союзу на чолі з Йосифом Сталіним шляхом штучно створеного масового голоду з метою знищення українців, остаточної ліквідації українського спротиву режиму та намагань українців збудувати самостійну, незалежну від Москви Українську Державу.

1929 р. – перехід до суцільної колективізації.
«Ліквідація куркульства як класу»

Розкуркулення – позбавлення селян власності

Причини Голодомору

Вивезення з України урожаю 1933 року до останнього колоска

Колективізація (селяни втрачали свої землі, господарства)

Розкуркулювання

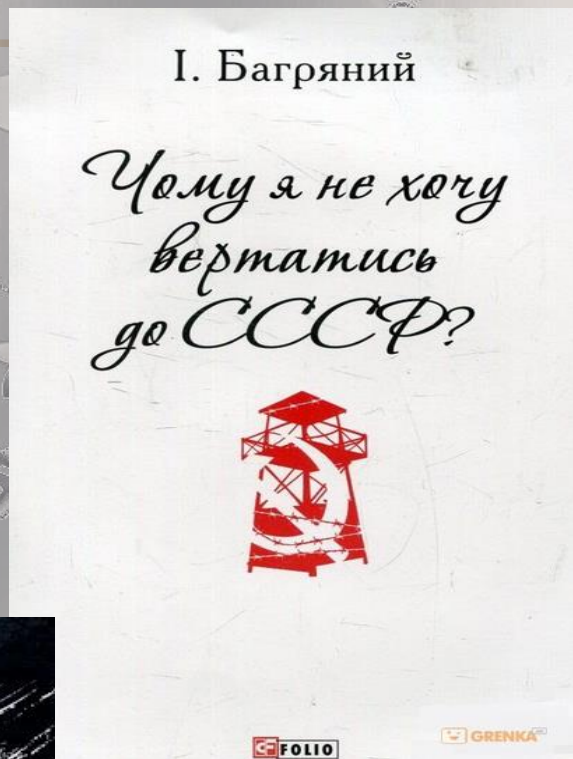
Геноцид

Наслідки Голодомору

Від голоду загинуло від 3 до 3,5млн чоловік

Вивезено з України до Сибіру, на Урал, райони Крайньої Півночі 3 млн чоловік

Присвята: «Матерям, що загинули голодною смертю на Україні в роках 1932-1933», яка звучить і звучатиме вічно як вічне прокляття й оскарження тих, що довели людей до такого стану».

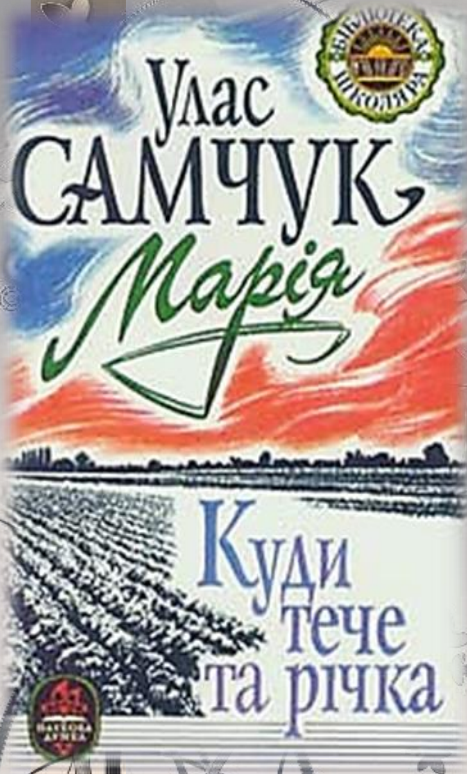
***Перше видання** роману вийшло 1934 року у Львові, в «Українській Бібліотеці» Ів. Тиктора.*

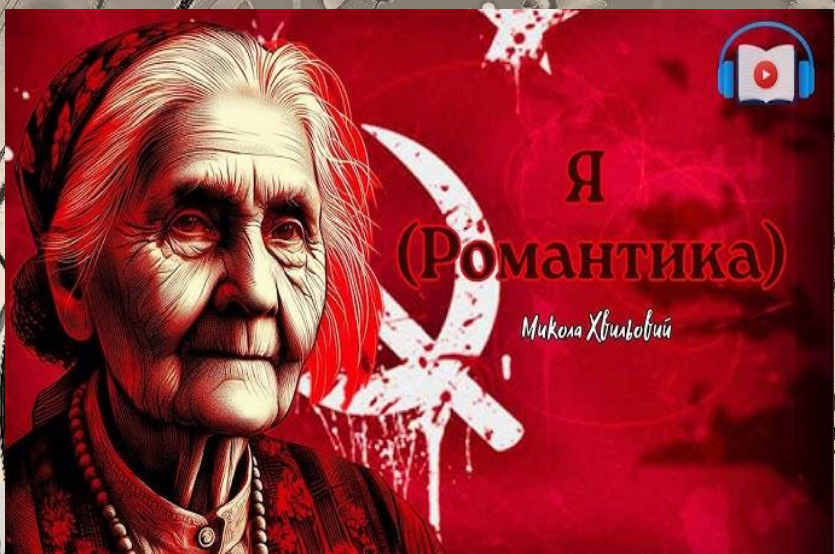
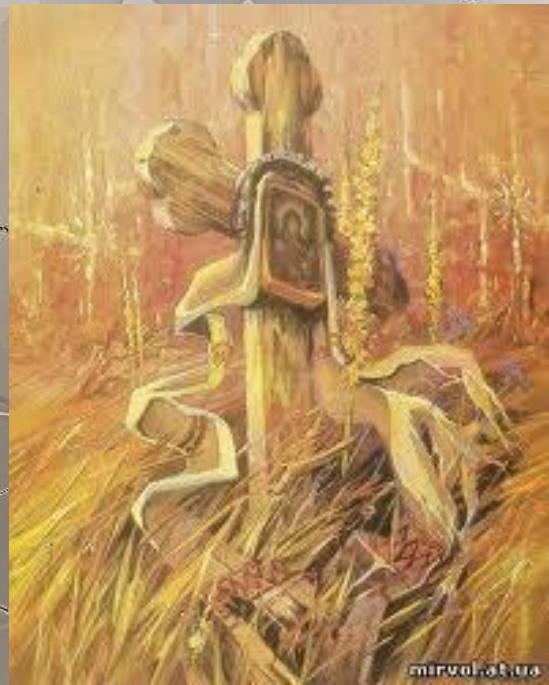
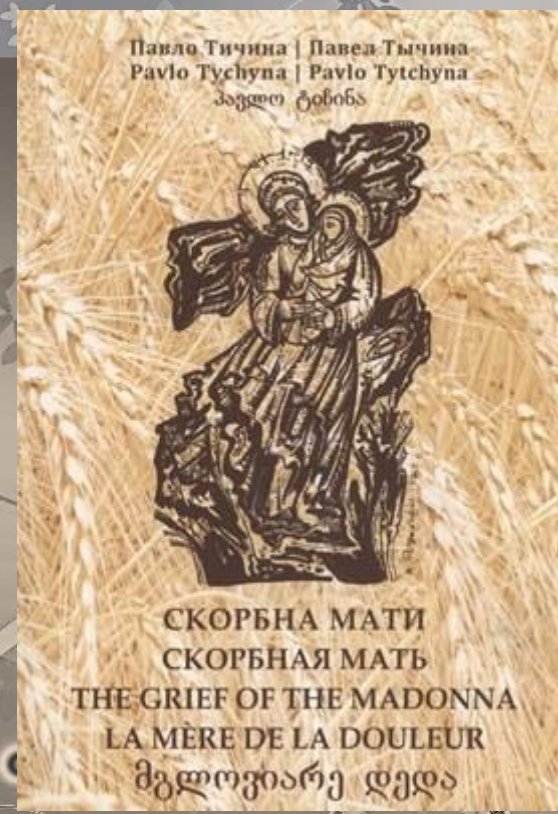
***Друге** - 1941 року в Рівному, у видавництві «Волинь».*

***Третє** - 1952 року в Буенос-Айресі у видавництві Миколи Денисюка.*

В Україні вперше твір було видано 1991 року в Києві у видавництві «Радянський письменник».

Перевідавався роман 2000, 2009 та в інші роки.

Жанр твору

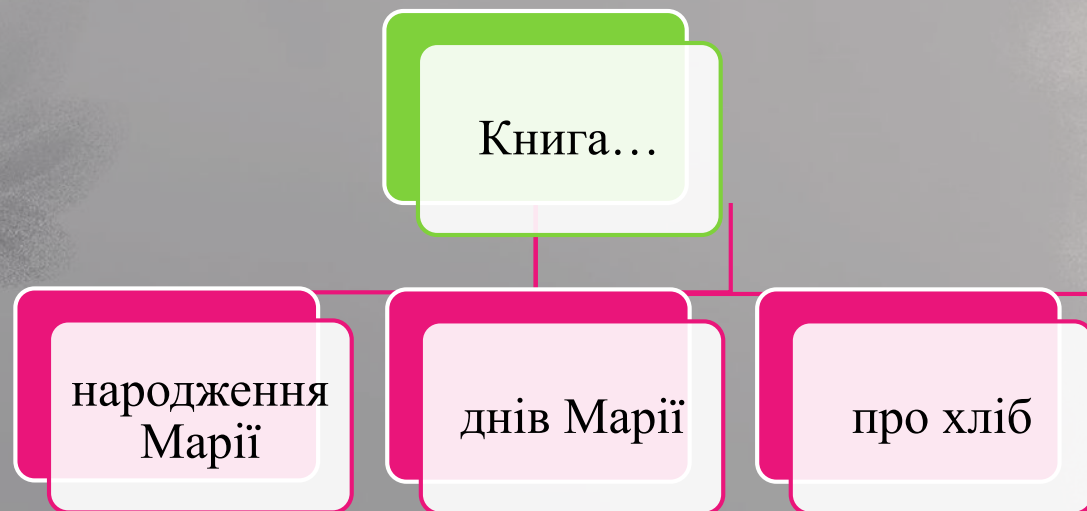
Роман – це великий за обсягом епічний твір, який розповідає про події із життя певної особи чи кількох осіб протягом досить тривалого відрізка часу.

Роман-хроніка – різновид роману, за основу сюжету якого взято історію суспільних або родинних подій, змальованих у їх часовій послідовності.

Агіографія – це наука, що досліджує опис життя святих.

За обсягом твір не підпадає під параметри роману, але має всі його ознаки, зокрема роман має підзаголовок :“ Хроніка одного життя” .

Дія твору окреслена точними хронологічними рамками (26258 днів життя Марії, 71 рік 11 місяців). і складається з трьох частин:

Є три сюжетні лінії: 1- лінія життя Марії, 2- лінія- Гната Кухарчука, 3- Корнія.

У творі охоплено такі історичні події:

- Російсько-японська війна.
- Перша світова війна.
- Громадянська війна.
- Події революції 1917 року.
- Панування більшовизму.
- Боротьба з куркульством.

Мотиви твору:

- **МОТИВ** любові,
- **мотив** страждання,
- **мотив** образу Божої Матері.
- **мотив** праці.

Тема. Розповідь про тяжке життя української селянки на фоні історичних подій, зокрема, війни, колективізації та Голодомору 1932-1933 рр.

Ідея. Віра письменника в незнищенність українського народу, неминучу перемогу добра над злом; звеличення праці, любові, материнства та України.

Проблематика

- любові до життя;
- життя і смерті;
- любові і сімейного щастя;
- добра і зла;
- батьків і дітей;
- Голодомору і репресій;
- духовності та віри в Бога;
- російської солдатчини;
- -достатку і праці на землі;
- влади (насильницької колективізації та ставлення радянської влади до селян);
- національної свідомості та гідності;
- моралі;
- долі дітей та материнського щастя;
- вбивства сина батьком.
- справедливості і кари.

Головні герої твору.

Це постаті, за якими як художнє узагальнення постає вся історія років Голодомору в Україні. Ці люди є уособленням народу, його душі, що затиснена у тенетах історичних подій та обставин.

Марія

Синквейн

1. Марія
2. Сильна, незламна.
3. Працює, кохає, бореться.
4. Незважаючи нінащо – живе.
5. Марія-Україна

"Найстрашніша смерть - це смерть від голоду"

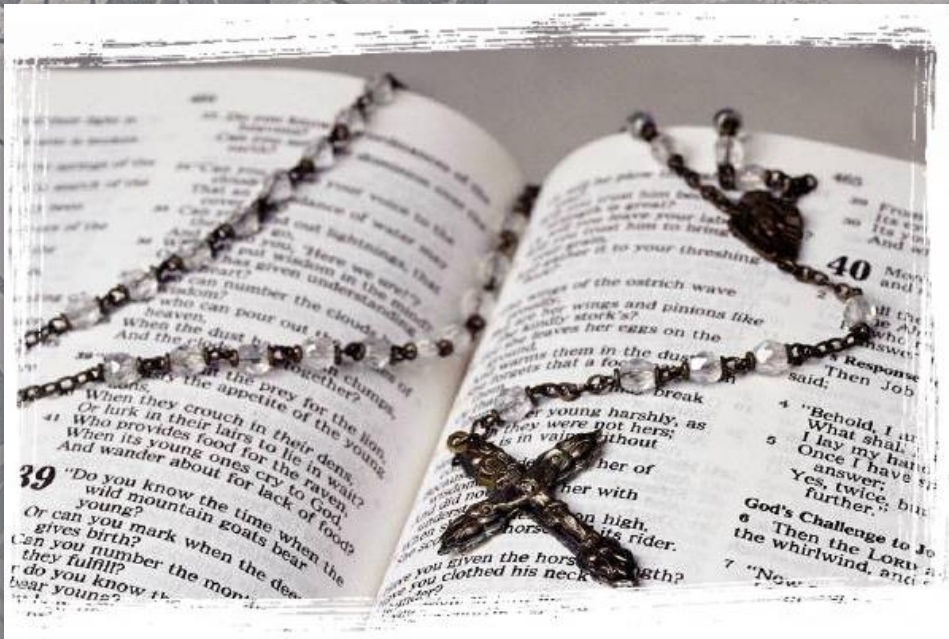

Корній – любов Марії. Цей образ не простий і багато в чому суперечливий.

Корній – людина надзвичайної внутрішньої сили, але, як наслідок, людина часто груба і навіть жорстока. Крок за кроком жорстокий, ледачий та надмірний вчорашній матрос стає добрим господарем, турботливим чоловіком, мудрим батьком, який живе за Божими законами та нормами народної моралі.

Синквейн

1. Корній.
2. Жорстокий, справедливий.
3. Любить, працює.
4. Український хлібодар з діда-прадіда.
5. Корній- господар.

Гнат - чудовий образ духовно багаті людини, яка, переживши не одне власне горе, не зламалася, не озлобилася, а вірою вилікувала власну душу та за допомогою Божого слова зцілювала душі людей, повертала надію.

Синквейн

1. Гнат
2. Добрий, терплячий.
3. Кохає, працює.
4. Умів розрадити людей, допомагав повернути віру в себе.
5. Гнат-духовно багата людина.

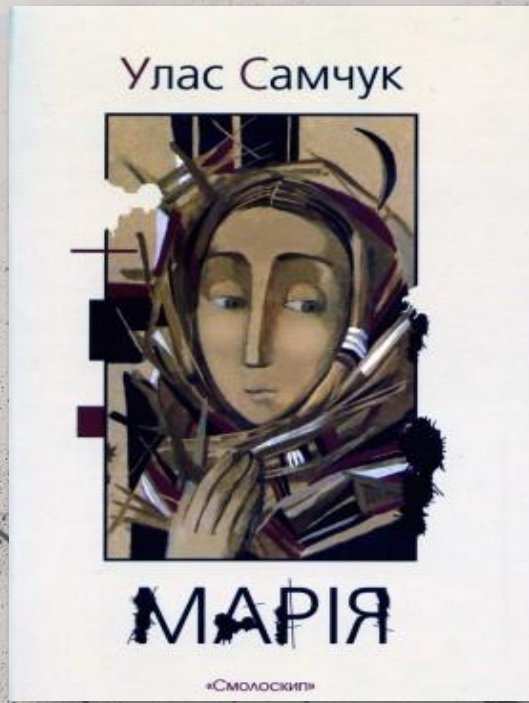
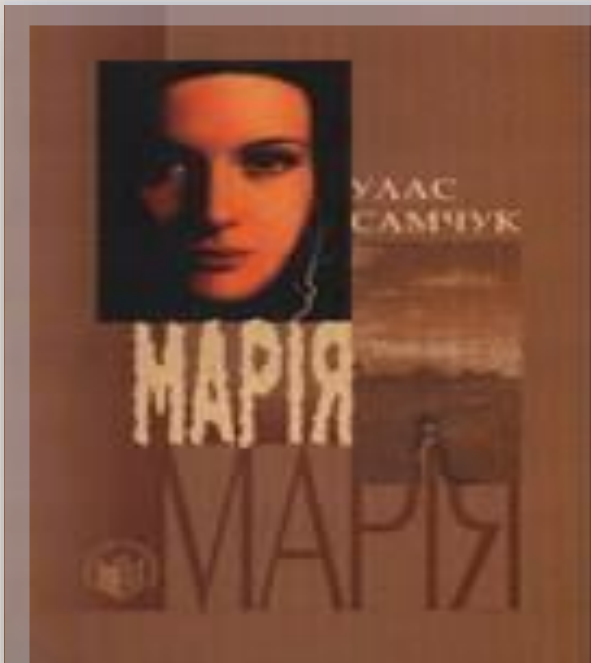
Сини Марії Лаврін та Максим

Лаврін відстоює необхідність незалежності України. За свої погляди, коли до влади приходять більшовики, потрапляє на Соловки.

Максим у пошуках легкого хліба, залишає батьківський дім і йде до міста лакеєм у дворянський клуб, згодом пристає до більшовиків. Йому подобається влада, що дозволяє безкарно в ім'я революції вбивати людей, грабувати, забирати чуже майно.

І Гнат, розуміючи це, на одній зі своїх проповідей сказав так: «Слово моє не для вас. Слово моє для мертвих і ненароджених. Слово моє прийдучим вікам. Затямте, гнані, принижені, витравлювані голодом, мором! Нема кінця нашому життю. Горе тобі, зневірений, горе тобі, виречений з самого себе! Кажу вам правду велику: краще буде Содомові й Гоморрі в день страшного суду ніж вам, що відреклися й плюнули на матір свою».

Голод і мор:
пам'ять поколінь

Домашнє завдання

Створити буктрейлер роману.

